

НАЦИОНАЛНА МРЕЖА ЗА ДЕЦАТА

Изх. №166/01.08.2022 г.

ДО

**РУМЕН РАДЕВ
ПРЕЗИДЕНТ НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ГЪЛЪБ ДОНЕВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ
НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

**ГЕОРГИ ТОДОРОВ
МИНИСТЪР НА ЕЛЕКТРОННОТО
УПРАВЛЕНИЕ
МИНИСТЕРСТВО НА ЕЛЕКТРОННОТО
УПРАВЛЕНИЕ**

**КОПИЕ ДО
ПРОФ.ДИАНА КОВАЧЕВА
ОМБУДСМАН НА РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ**

Относно: Отворено писмо от Национална мрежа за децата по повод прекратяване на дейността на Националния център за безопасен интернет

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕЗИДЕНТ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ,

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ТОДОРОВ,

В деня, в който официално беше прекратена дейността на 47-ото Народно събрание и беше обявен съставът на служебния кабинет, който ще има грижа да гарантира функционирането на държавата до избирането на постоянен такъв през есента, извън медийния фокус остана прекратяването на дейността на Националния център за безопасен интернет след 16 години успешна и ефективна работа.

Националния център за безопасен интернет работи в защита на децата от онлайн сексуална експлоатация и тормоз, като е финансиран изцяло на проектен принцип. В последните години

нееднократно институциите бяха алармирани за риска от изчерпване на ресурсите с цел да се реши по устойчив начин въпросът с липсващото национално съфинансиране.

За съжаление, за този период пет редовни и пет служебни кабинета не можаха да припознаят адекватно нито проблема със сексуалната експлоатация и онлайн тормоза над деца, нито да намерят политическа воля за неговото решаване – както по отношение на реформата на системата за закрила на детето, така и дори само за запазване и утвърждаване на един значим елемент от нея като националния център.

Още по-стряскаща и унижителна за България като държава, която е изоставила защитата на децата, е новината, че от 1 септември 2022 г. спира обработването на сигналите за сексуална експлоатация на деца онлайн, за което ръководството на центъра е уведомило Международната асоциация на интернет горещи линии INHOPE и заедно с това се прекратява и сътрудничеството с Интерпол.

Националният център за безопасен интернет функционира в България от 2005 година, управляван от фондация „Приложни изследвания и комуникации“ и Асоциация Родители. За годините на своето съществуване той е обработил над 63 000 сигнала за насилие и тормоз на деца онлайн, подадени от деца, родители и професионалисти, работещи с деца. Към Центъра функционират две линии - гореща и консултативна. Горещата линия поема сигналите за тежко насилие, трафик и сексуална експлоатация над деца, докато консултативната линия поема и консултира случаи на онлайн тормоз, сблъскване с вредно и опасно съдържание и др. Почти непрекъснатата тенденция на увеличаване на сигналите през годините показва натрупването на сериозна обществена разпознаваемост и доверие. С настъпването на пандемията от COVID-19 и преминаването на съществена част от образователната и неформалната комуникация на децата онлайн, се наблюдава двойно увеличение на сигналите (от 9289 през 2019 на 17 855 през 2020). За сравнение, сигналите, подадени на Националната телефонна линия за деца по сходни казуси през 2020 и 2021 година са 3 годишно.

Макар да няма държавно финансиране, **Националният център за безопасен интернет на практика изпълнява държавния ангажимент по силата на подписани международни споразумения и европейски директиви¹ да гарантира правото на децата да се възползват безопасно от възможностите на дигиталната епоха.** Именно затова налице са препоръки от страна на Съвета на Европа към България да финансира дейности, осъществявани от гражданското общество, за превенция на рисковете и защита на децата в дигиталното пространство.

Въпреки всички усилия, положени през последните месеци от различни народни представители и представители на правителството, нито от разпуснатото днес Народно събрание, нито от друга отговорна институция, бяха предприети спешни мерки за осигуряването на устойчивост на Националния център за безопасен интернет, който е единственият европейски център без държавно финансиране. В резултат на закриването на дейността на центъра, повече от 15 000 случая на онлайн насилие, тормоз и сексуална експлоатация над деца ще останат неадресирани и без интервенция. Нещо повече, с прекратяването на обученията и подкрепата на деца, родители и професионалисти от

¹ Конвенцията на Съвета на Европа за закрила на децата срещу сексуална експлоатация и сексуално насилие (Конвенцията Ланзароте, 2007 г.) и Директива 2011/93/ЕС за борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография

Центъра ще бъде прекратена и превенцията на онлайн насилие и тормоз, която обхваща над 4000 хиляди деца годишно.

***Уважаеми господин Президент,
Уважаеми господин Министър-председател,
Уважаеми министър Тодоров,***

Тъй като разумните аргументи, данни и факти бяха изчерпани от всички застъпници за работата на Националния център за безопасен интернет в предходните месеци без резултат, единственото, което може да добавим към гореизброеното е, че е срам за България като държава, че в ситуация на особено повишен риск, свързан с пандемията, войната в Украйна, нарастващите нива на бедност, социално изключване и маргинализация и ужасяващия дял на домашно насилие у нас, да се окаже в ситуация на престъпно бездействие по отношение на един от малкото работещи канали за закрила на децата от посегателства.

От Национална мрежа за децата твърдо настояваме за предприемане на незабавни мерки за възстановяване и запазване на дейността на Националния център за безопасен интернет като едно от първите и спешни действия на новото служебно правителство.

Национална мрежа за децата

Август 2022 г.